

مرکز پژوهشی مطالعات دریایی

سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتی‌رانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

سازمان بنادر و دریانوردی

ICOPMAS

تحقیق: حبیب اله سیدان

عضو هیئت مدیره کانون دریانوردان خبره - تلفن تماس: 22819859
(مدیر بازرگانی شرکت ملی نفتکش)

پانل مقاله: بررسی مصوبات و کنوانسیونهای دریایی بین المللی و داخلی کشور

موضوع: رژیم بین المللی پرداخت خسارات ناشی از آلودگی نفتی

پس از حادثه نفتکش توری کانیون در آبهای ساحلی انگلیس و خسارات وارده ناشی از آلودگی نفتی؛ مقامات کشورهای مختلف بر آن شدند که مقررات و قوانین خاص و متحد الشکلی را جهت بررسی حادثه و چگونگی پرداخت خسارات تدوین نمایند. اولین رژیم حقوقی

بین المللی تدوین شده جهت جبران خسارات ناشی از آلودگیهای نفتی بنام CLC69 سال 1969 تدوین گردید؛ رژیم حقوقی مذکور طی سالیان متمادی باز بینی گردید و با پروتکل های متمادی مورد اصلاح اساسی قرار گرفت. حوادث ناگوار زیست محیطی در دهه اخیر؛ و غرق کشتیهای نفتی که باعث نشت میلیونها تن انواع نفت خام سنگین و سبک در مناطق دریایی مختلف شده و منجر به خسارات جبران ناپذیری گردید. در همین راستا خسارات فوق منجر گردید تا پروتکل های مربوطه مورد بحث در جهت جبران خسارات وارده به زیان دیدگان طی سالهای متمادی تغییرات اساسی یابد.

که آخرین پروتکل های مورد تایید اعضای کنوانسیون عبارتند از

• کنوانسیون مسئولیت مدنی 1992 (CLC92)

• کنوانسیون صندوق 1992 که بنام FUND شناخته می شوند.

مقررات کنوانسیون و پروتکل های فوق الذکر حاکم بر چگونگی تهدید مسئولیت صاحبان نفتکشها تا سقف مبلغی که با تناژ نفتکش ارتباط داشته باشد و همچنین چگونگی جبران خسارات وارده به قربانیان آن می باشد.

لازم به یاد آور نیست که در خصوص حادثه TASMAR SPRITE در سال 2003 علیرغم این که کشور پاکستان متحمل ضرر و زیان چند میلیون دلاری شده است؛ اما به دلیل عدم عضویت در کنوانسیون های یاد شده نتوانست از مزایای آنها در جهت جبران خسارت وارده نیز استفاده نماید.

ضمناً همانگونه که مستحضر می باشند کشور ایران علیرغم دارا بودن ساحل طولانی در منطقه خلیج فارس همواره در معرض تهدید بالقوه آلودگی نفتی قرار داشته است لیکن تا کنون عضو هیچ یک از کنوانسیون های مذکور نگردیده است.

لازم به ذکر است که در حال حاضر در صورت بروز هر سانحه ای که منجر به آلودگی نفتی از طرف نفتکشها در آبهای ساحلی ایران گردد مراتب جبران خسارات وارده بر اساس قوانین داخلی بررسی و پرداخت خواهد شد که به مراتب میزان خسارات وارده کمتر از مفاد پیش بینی شده در کنوانسیونهای فوق الذکر می باشد. البته با تلاش های مستمر سازمان بنادر و کشتیرانی خوشبختانه لایحه الحاق دولت ایران به کنوانسیون 1992 مسئولیت مدنی و صندوق بین المللی جبران خسارات ناشی از آلودگی نفتی تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است که امید است با پیگیریهای مستمر سازمان بنادر و کشتیرانی هر چه سرعتز لایحه مذکور به تصویب برسد.

International regime for compensation of damages resulting from the oil pollution

By: Habibollah Seyedan

Iranian National Oil Tanker Company

Abstract

In the wake of the Torrey Canyon accident in the coastal waters of Great Britain and damages emanating from the oil pollution, the coastal states decided to formulate appropriate rules and regulations on how to compensate for such kinds of damages.

The first legal regime in this regard was developed in 1969 under the title of CLC69. This regime was amended for years added with various protocols. Environmental catastrophic incidents in recent decades and major oil spill from tankers in different sea areas have rendered irrecoverable damages to the maritime environment.

Following such incidents, different regimes for compensation for damages resulting from marine incidents were drawn up and international conventions in this respect were developed among them International Civil Liability Convention 1992. These conventions lay down the mechanism for compensation for the damages of marine incidents to the coastal states and victims thereof.

Keywords: marine incidents, civil liability, CLC, international conventions, oil spill